

Pilotní projekt Aktivní výběr kvalifikovaných zahraničních pracovníků startuje

Tisková zpráva

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR zahajuje 28. července 2003 pilotní projekt Aktivní výběr kvalifikovaných zahraničních pracovníků.

Jeho cílem je přivést do České republiky co nejkvalifikovanější zahraniční odborníky s rodinami schopné trvale se integrovat do české společnosti. V roce 2030 v ní totiž podle analýzy demografické situace na trhu práce provedené MPSV bude chybět přibližně 420.000 osob a migrace ze zahraničí je jednou z cest, jak tento stav alespoň zčásti zmírnit.

Prvním krokem v tomto směru bylo usnesení vlády ČR č. 975 z 26. září 2001 o principech a postupu realizace uvedeného pilotního projektu. Na základě této koncepce byl zpracován podrobný návrh, který vláda schválila svým usnesením č. 720 o necelý rok později, 10. července 2002. Společně s MPSV se na projektu podílejí Ministerstvo zahraničních věcí ČR a Ministerstvo vnitra ČR.

Projekt, který je plánován na pět let, měl být původně odstartován 1. ledna letošního roku. Kvůli problémům s finančním zajištěním ho ale nebylo možné včas technicky a personálně připravit. Start se tak posunul na pozdější dobu, kdy existují reálné předpoklady k jeho plnohodnotnému fungování.

Během prvního roku se mohou projektu zúčastnit pouze občané Bulharska, Chorvatska a Kazachstánu. Předpokládá se ale, že postupem času budou mít tuto možnost i další státy.

Základními podmínkami k tomu, aby se zájemci mohli o účast v projektu ucházet, jsou přinejmenším středoškolské vzdělání, sjednané zaměstnání v ČR a vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem zaměstnání. V praxi to znamená, že Česká republika neobstarává zahraničním pracovníkům konkrétní pracovní místa. Nabízí jim však možnost požádat ve zkrácené lhůtě - dvou a půl let - o povolení k trvalému pobytu, zatímco stávající zákonná úprava stanovuje období desetileté. Ve zkrácené lhůtě budou moci požádat o trvalý pobyt i jejich rodinní příslušníci.

Kromě toho bude mít v projektu už vybraný účastník v případě, že bez vlastního zavinění ztratí zaměstnání, ochrannou lhůtu jednoho měsíce k hledání nového místa, aniž by musel opustit území ČR.

Podstatou pilotního projektu je výběr kvalifikovaných pracovníků založený na bodovém ohodnocení, v němž šanci budou mít ti nejlepší. Zvolené bodování přitom představuje zcela objektivní a transparentní systém, bez jakékoli možnosti subjektivního ovlivňování ze strany organizátorů.

Hlavní kritéria představují dosažené vzdělání, dále pak pracovní zkušenosti, jak v zemi původu tak na území ČR. Pokud jde o věk, nejlepšího hodnocení dosáhnou uchazeči v rozmezí od 23 do 35 let. Důležité jsou i jazykové znalosti a předchozí zkušenosti se životem v ČR, jakož i hodnocení rodiny. V této souvislosti se vychází ze zkušeností, že integrace celých rodin je snadnější než u jednotlivců.

Maximální počet dosažitelných bodů je 66, ale k zařazení do výběrové preferenční procedury jich stačí 25. Uchazeči, kteří tento počet získají, budou zařazení do databáze, která bude každé dva měsíce automaticky vyhodnocena a 50 nejlepších postoupí do další fáze projektu, tzv. zkušebního období. Po uplynutí dvou a půl let mohou požádat o povolení k trvalému pobytu.

Ministerstvo práce a sociálních věcí poté, na základě spolupráce se zaměstnavateli a obcemi, vyhodnotí, zda kandidát má skutečně všechny požadované vlastnosti a předpoklady pro úspěšnou integraci. V případě, že cíle sledované pilotním projektem splnil, doporučí Ministerstvu vnitra ČR – Ředitelství cizinecké a pohraniční policie kladné vyřízení žádosti. Toto doporučení ale neznamená automatické udělení trvalého pobytu. MPSV má rovněž právo nedoporučit udělení trvalého pobytu ve zkrácené lhůtě. Kdo se neosvědčí, trvalý pobyt ve zkráceném režimu nezíská.

Uchazeči, kteří se pokusí systém zneužít, budou potrestáni sankcemi. Zjistí-li se, že na některou z otázek odpověděl nepravdivým tvrzením, které vedlo k neoprávněnému bodovému zisku, nebo že udávaná fakta doložil nepravým dokumentem, bude z projektu vyloučen a po dobu pěti let se do něj nebude smět vrátit. Stejný postih platí i při neohlášení změn skutečností vedoucích ke snížení bodového hodnocení. Projekt rovněž vylučuje, že by se jeho prostřednictvím mohl legalizovat pobyt nelegálních pracovníků v ČR. Naopak zaručuje, že zahraniční kvalifikovaní pracovníci neobsadí místa, o která mají zájem občané ČR.

V prvním roce bude do projektu vybráno maximálně celkem 300 občanů Bulharska, Chorvatska a Kazachstánu s tím, že polovina případně na ty, kteří ke dni zahájení projektu žili a pracovali na území ČR a zbytek na žadatele, kteří v tomto termínu žili na území cílových států. První z nich budou podávat žádosti o vstup do projektu prostřednictvím speciálního administrativního pracoviště MPSV v Praze, ostatní českým zastupitelským úřadům v Sofii, Záhřebu a Almaty. V příštím roce by měl počet účastníků projektu, kteří byli vybráni v preferenční proceduře, dosáhnout nanejvýš 1400 osob s tím, že neexistují žádné kvóty pro jednotlivé cílové země. V zahraničí by měl projekt odstartovat 1. září 2003.

Cílem prvního roku pilotního projektu je vyzkoušet jeho fungování jak v ČR tak v zahraničí a popřípadě vyloučit zjištěné technické či další nedostatky. První měsíce by měly také odhalit, jestli jsou výběrová kritéria správně nastavena a zda existují případné legislativní překážky.

Omezený počet zemí byl vybrán proto, aby náklady na projekt, který bude pravidelně přehodnocován a přizpůsobován reálné situaci, byly co nejnižší. Nyní testované země byly vybrány na základě konzultací s českými zastupitelskými úřady. Pokud se ukáže, že projekt z nějakého důvodu není pro jejich občany atraktivní, jeho nastavení umožňuje, aby byl vyzkoušen v jiných státech. Konečným cílem projektu je rozšíření na všechny země.

Aktivní migrační politika doprovázená integračními snahami je jevem, bez kterého se v budoucnu neobejde žádná vyspělá země. V praxi ji však zatím využívá jen několik států.

O energičtější integrační politiku usiluje i Evropská unie. Český pilotní projekt aktivního výběru kvalifikovaných zahraničních pracovníků, který vznikl na základě přistěhovaleckého modelu kanadského Québecu, je plně v souladu s touto politikou. Jeho hodnota je tím větší, že jde o první podobnou iniciativu v rámci transformačních zemí.

V Praze dne 25.7.2003

Kateřina Prejdová
tisková mluvčí MPSV ČR

ZÁJEMCI O VSTUP DO PROJEKTU SE MOHU INFORMOVAT:

- osobně na adrese MPSV - Vyšehradská ulice č. 43, 128 00 Praha 2, Nové Město

úřední hodiny: pondělí a středa: 8,00 – 18,00 hod.
úterý, čtvrtek, pátek: 8,00 – 12,00 hod.

- na telefonních číslech:

- 00 420 224 914 620
- 00 420 224 914 621
- 00 420 224 914 623
- 00 420 224 914 629
- fax: 00 420 224 914 630

- na elektronické adrese:

migrace@mpsv.cz

INFORMACE SDĚLOVACÍM PROSTŘEDKŮM POSKYTNOUT:

Tiskové oddělení MPSV 00420 2 2192 2359
00420 2 2192 2503

International Organization for Migration
Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) Praha
Dukelských hrdinů 692/35
170 00 Praha 7
Czech Republic

Tel: +420 233370160
Fax: +420 233376790
Cell: +420 603518855

www.iom.cz
www.iom.org